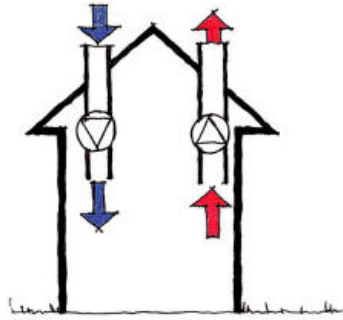

Till- och frånluftsventilation

Allmänt

I hus med till- och frånluftsventilation, ofta benämnd FT-ventilation finns det fläktar som suger ut luft, frånluft, från lägenheten via ventiler i köket och badrummet och WC. I en del lägenheter finns det också utsug i klädkammare.

Principen för frånluftsventilation

Den "friska" luften, tilluften blåses in med fläktar via ventiler i sovrum och vardagsrum och ibland i hallen. I stora lägenheter kan några rum ha både till- och frånluftsventiler.

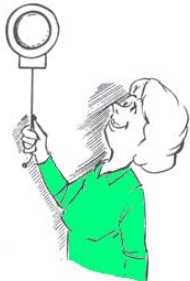
Mellan rummen går luften via öppna dörrar eller via s.k. överluftspringor, när dörrarna är stängda.

Luften utifrån, tilluften har innan den når lägenheten, passerat ett filter och värmts upp till rumstemperatur.

I regel finns också i fläktrummet en så kallad värmeväxlare som tar tillvara värmen ur frånluften och överför den till uteluften/tilluften innan den når lägenheten. Man kallar då ventilationssystemet FTX, där X står för värmeåtervinning. På detta sätt spar man energi.

Anpassa ventilationen

Ventilationens grundläge är injusterat och anläggningen sköts fortlöpande för att upprätthålla ett grundflöde. Behovet av ventilation är olika beroende på vad vi gör inomhus. Störst är behovet när vi lagar mat, diskar, badar, duschar eller tvättar kläder. Under dagtid då de flesta inte är hemma är behovet mindre.

Reglerbart frånluftsdon.

Det finns därför anledning att avpassa ventilationen efter verksamheten. Detta gör man dels genom att reglera ventilerna för frånluft/utsug, dels genom att tillfälligt ställa ett fönster på glänt. När utvädringen skett ska ventilerna återställas till grundläget.

I en del badrum och kök finns det reglerbara frånluftsdon. Ställ dessa på max vid matlagning och när det är fuktigt i badrummet, t.ex. efter duschning.

I nyare hus kan man ställa in max ventilation i badrum eller kök genom att dra i ett snöre på ventilen. Donet återgår sedan efter en inställd tid automatiskt till det inställda grundläget.

Kökskåpans max läge regleras med ett vred. En del kåpor har automatisk återgång till grundläget.

Drag och kallras

Tilluftsventilerna sitter antingen högt uppe på en innervägg, eller i tak.

Vid båda principerna kan "kallras" och drag förekomma. Den luftstråle som lämnar donet måste hinna bromsa upp genom inblandning i rumsluften till en hastighet som är så låg att den inte upplevs som drag när den når en människa.

Därför är det viktigt att inga hinder, t.ex. möbler, gardiner mm, ändrar luftstrålens riktning så att den blåser på folk. De flesta tilluftsdon går oftast att rikta om, om spridningsriktningen orsakar obehag. Ett annat sätt om ingen annat hjälper är att flytta fåtöljen eller soffan från draget.

Obehag med drag etc. från tilluftsventilerna kan också bero på låg tilluftstemperatur eller hög lufthastighet. Ta kontakt med din fastighetsvärd vid sådana problem.

Tilluft med rätt temperatur och hastighet.

Vädning

Sommar

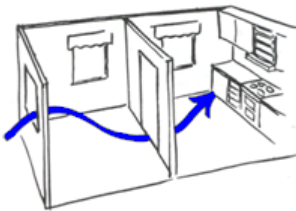
Fönstervädning är en viktig komplettering till ventilationen. Framför allt när det behövs mycket uteluft. Under sommarhalvåret kan man vädra som man behagar. Korsdrag ger effektivt luftombyte.

Vinter

Vädning på vintern ska göras med eftertanke både med tanke på energikostnaden samt att det blir snabbt kallt i lägenheten. Det räcker det med att öppna ett fönster utan korsdrag.

Speciellt viktigt är det att inte vädra för länge och i synnerhet inte i badrummet eftersom det lätt bildas kondens om väggarna kyls ner. Den felaktiga vädningen kan istället bidra till fukt- och mögelskador.

Matlagning

Vid mycket osande matlagning är det bättre att öppna ett fönster tillfälligt i ett angränsande rum än i köket. Köksventilen ska naturligtvis vara maximalt öppet vid matlagning.

Vid mycket osande matlagning är det bättre att öppna fönster tillfälligt i ett angränsande rum.

Dusch och bad

Vid långa duschar bildas mycket vattenånga. Kort duschtid ger mindre fukt i luften och mindre risk för kondens i badrummet. Dessutom går det åt mindre varmvatten och därmed även mindre energi. Vid mer än fyra minuters duschning bildas kondens på väggarna.

Efter badet eller duschen är det bra att torka av vattnet från golvet med en gummi-skrapa. Skrapa ned vattnet i golvbrunnen så blir luften snabbare torr i badrummet. Skaka även av vattnet från duschdraperiet och se till att det hänger fritt och luftigt.

Vädra ut fukten i badrummet direkt när du har badat eller duschat. Öppna utsugsventilen helt eller snabbvädra med korsdrag några minuter. Låt också badrumsdörren stå på glänt när badrummet inte används.

Glänta på badrumsdörren efter duschen

Tvätt/torkning

Det kan ta lång tid att torka tvätt i hus med självdragsventilation. Utnyttja i första hand husets tvättstuga för stortvätt. Häng tvätten luftigt och låt gärna badrumsdörren stå öppen.

Tala med din fastighetsvärd innan du köper och installera tvättutrustning. Tänk på att installationen ska vara fackmässigt inmonterad för att klara försäkringsbolagens krav.

Kontroll av ventilationen

Man kan själv kontrollera om ventilationen fungerar genom att hålla en bit toalettpapper framför utsuget eller intaget och se åt vilket håll luften drar. Om pappret sugts fast på frånluftsventilen eller blåser ut från tilluftsventilen så har luften fri passage.

Kontroll av ventilationen

Rengöring

Kanalerna rensas av fastighetsvärden. Utelufts- och frånluftsventilerna ska hyresgästen eller lägenhetsinnehavaren rengöra. Man kan rengöra med en smal borste och med dammsugaren.

Tänk på att ventilerna är injusterade för att ventilationen ska bli rätt i alla rum. Om grundinställningen ändras i ett rum försämras ventilationen i andra rum och i grannlägenheten.

Se till att grundinställningen blir densamma efter rengöringen.

Möblering

Ibland kan det bli problem med fukt och kondens bakom bokhyllor och sängar som placeras för tätt mot yttervägg. Orsaken är främst att rumsluften inte kan värma dolda väggytor.

Samma problem kan förekomma bakom badkar. Helst bör det finnas ordentliga luftmellanrum kring dessa.

SOLLENTUNAHEM
Fastighetsavdelningen